

Nr 18.

Ankom till Riksdagens kansli den 14 maj 1912 kl. 2 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 18, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande af vissa bestämmelser, afseende lättnader vid inbetalning af utskylder.

I en inom Andra kammaren af herr Martin väckt och till kammarens första tillfälliga utskott hänvisad motion (nr 229) hemställes, att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke för underlättandet af skattens inbetalande sådana bestämmelser kunde utfärdas: 1) att skattskyldig finge rätt att hos vederbörande länsman begära skattsedel per post sig tillsänd, hvarvid länsman eller den tjänsteman, som öfversände debetsedeln, borde hafva rätt att använda tjänstefrimärke; 2) att kungörelse om uppbördsstämma borde införas i ortens tidningar på statsverkets bekostnad; samt 3) att en respittid af högst 14 dagar efter uppbördsstämmans hållande måtte bestämmas, inom hvilken tid skattskyldig hade rätt att insända skattebeloppet och härvid ägde rätt använda sig af skattepostanvisning, hvarvid postens kvitto finge gälla som uppbördskvitto.

Motionen.

Till stöd för motionen anför motionären följande:

»Enligt nu gällande uppbördsreglemente af den 19 maj 1911 är före- *Motiveringen.*
skrifvet

i § 6: »Debetsedlarna skola senast tio dagar före uppbördsstämmas början *tillhandahållas* de skattskyldige. Medelst därom af vederbörande häradsskrifvare (eller magistrat) utfärdad kungörelse underrättas de skattskyldige om tiden när och stället hvarest inom socknen (eller staden) debetsedlarna få af dem *afhämtas* och om den person, genom hvilken de varda utlämnade;

-----
i § 10: *Mom. 1.* Den allmänna uppbörden förrättas — — — —

Bihang till Riksdagens protokoll 1912. 12 saml. 2 afd. 18 häft. (Nr 18.)

Mom. 3. Före — — — —; åliggande det Kungl. Maj:ts befallningshafvande ej mindre att inom fjorton dagar efter det förslag inkommit lämna vederbörande myndigheter besked — — — —, än äfven att senast fjorton dagar före uppbörden låta genom allmän kungörelse underrätta de skattskyldige om tid och ställe för uppbördsstämma och den ordning, som därvid kommer att iakttagas.

Under senare åren har inom en del fögderier de å restlängd uppförda utskylderna ökats i oroväckande grad, hvarigenom såväl stat som kommun tillskyndas afsevärda förluster. Anledningen härtill torde vara att finna dels i den svårighet, som förefinnes för den skattskyldige att erhålla sin debetsedel och att, därest han ej erhållit densamma, få kännedom om när uppbördsstämman hålles.

Ofta torde äfven den ringa påföljden för uraktlåten betalning i rätt tid vara en bidragande orsak.

Många af dem, som komma på restlängd, hafva emellertid sannolikt velat betala i rätt tid, därest de blott erhållit sin debetsedel och genom denna eller eljest erhållit kännedom om när uppbördsstämman hålles. Kungörelsen i kyrkan når ej alltid fram, allra minst till den skattskyldige, som afflyttat från orten. Ej heller torde den allmänna kungörelsen om hvem som tillhandahåller debetsedlarna vara tillfyllest. Men äfven om skattskyldig erhåller kännedom härom, måste den skattskyldige ofta genom ombud låta afhämta sin skattsedel. Det kan ställa sig svårt nog för en skattskyldig, som icke bor inom skattedistriktet, att finna ett sådant ombud. Samma är förhållandet i fråga om uppbördsstämman. Har den skattskyldige ej erhållit sin debetsedel men ändock vill betala sina utskylder å uppbördsstämman, är det förenadt med stora besvär att få göra detta.

För afhjälpan af de största olägenheterna i det nu rådande systemet synes mig vara lämpligt att införa bestämmelse om att den skattskyldige har rätt att hos vederbörande länsman skriftligen begära sin debetsedel under uppgifven adress. En förutsättning för att denna bestämmelse må kunna praktiskt tillämpas är, att den tjänsteman, som öfversänder debetsedeln, är berättigad att använda tjänstefrimärke.

Kungörelsen om uppbördsstämmas hållande borde, synes det mig, införas i ortens tidningar och på statsverkets bekostnad. Skulle, trots allt, den skattskyldige dock försumma inbetalningen i rätt tid, borde det stadgas en respittid af exempelvis åtta å fjorton dagar, under hvilken tid den skattskyldige ägde rätt att per *skattepostanvisning* insända beloppet. Postportot skulle helt naturligt erläggas af den skattskyldige, men postens kvitto kunde gälla som uppbördskvitto.»

Andra kammarens utskott anförde i ärendet följande:

»Af den till stöd för ifrågavarande motion åberopade framställningen torde framgå att därmed endast åsyftas ändring i gällande bestämmelser angående inbetalning af kronoskatt.

Utskottet anser äfven, att vissa olägenheter vidlåda nu rådande förhållanden på detta område. Särskildt har utskottet sig bekant, att, då vederbörande skattskyldig vistas på annan ort än den, där han har att erlägga skatt, svårigheter kunna uppstå för den skattskyldige att erhålla för honom utfärdad debetsedel. Dessa olägenheter torde emellertid enligt utskottets mening kunna afhjälpas därigenom att i sådana fall skattskyldig medgifves rätt att efter därom hos vederbörande tjänsteman framställd skriftlig begäran erhålla debetsedel sig tillsänd, hvarvid den tjänsteman, som öfversänder debetsedeln, tillerkännes rätt att använda tjänstefrimärke.

Om utskottet sålunda anser sig kunna biträda motionärens önskemål i ofvan angifna afseende, kan utskottet däremot icke instämma i motionärens öfriga i motionen framställda yrkanden. Utskottet anser nämligen, att statsverket icke bör betungas med ytterligare kostnader i samband med skatteindrifningen, hvilket skulle blifva en följd, därest det bestämdes att — förutom nu föreskrifna kungörelser — i ortens tidningar skulle tillkännagifvas tiden för uppöbdsstämman hållande, hvilket utskottet för öfrigt icke ansett nödvändigt, då denna i allmänhet utan kostnad angifves i tidningarna till vederbörande läsares kännedom samt enligt gällande bestämmelser skall finnas angifven å debetsedlarna.

Beträffande vidare motionärens förslag att bestämma en viss tid efter uppöbdsstämman hållande, inom hvilken det skulle vara medgifvet att medelst s. k. skattepostanvisning inbetala skatt, anser utskottet ett dylikt stadgande olämpligt, då detta säkerligen endast skulle medföra, att större delen af de skattskyldige dröjde med skattens erläggande till respittidens slut, hvarför hållande af dubbla uppöbdsstämmor nödvändiggjordes.

Då motionären endast i detta sammanhang omnämnt möjligheten af skattepostanvisningars användande, kan utskottet efter sitt afslagsyrkande å denna del af motionen ej sägas hafva direkt anledning att närmare beröra denna sak. Dock vill utskottet, som har sig bekant, att dylika skattepostanvisningar sedan något år tillbaka funnit bruk i Stockholm och därför icke helt och hållet kan förneka dessas användbarhet, likväl framhålla, att detta sätt för skatteinbetalning ytterligare måste pröfvas, innan det samma kan tänkas komma till användning i större utsträckning.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa, att Andra kammaren för sin del måtte besluta, att Riksdagen i skrifvelse till Kungl.

*Andra kam-
marens ut-
skotts yt-
rande.*

Maj:t anhåller, det Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder i syfte att skattskyldig, som har att erlägga kronoutskylder å annan ort än den, där han är bosatt, må, när han därom gör skriftlig framställning hos vederbörande tjänsteman, få för honom utfärdad debetsedel sig tillsänd, hvarvid den tjänsteman, som öfversänder debetsedeln, tillerkännes rätt att använda tjänstefrimärke.»

*Andra kam-
marens
beslut.*

Andra kammaren biföll utskottets hemställan. Sedan ärendet därefter delgifvits Första kammaren, har denna hänvisat ärendet till förberedande behandling af sitt andra tillfälliga utskott.

*Utskottets
yttrande.*

I likhet med Andra kammarens utskott anser utskottet, att skattskyldig, som har att erlägga kronoutskylder å annan ort än den, där han är bosatt, bör beredas den lättnaden att på skriftlig framställning få sin debetsedel sig tillsänd.

Ett åläggande i detta hänseende synes utskottet lämpligen kunna gifvas åt häradsskrifvare och uppbördsmyndighet i stad, hvaremot det torde vara förknippadt med större svårigheter för länsman eller fjärdingsman att fullgöra åläggandet.

Då debetsedlarna viss tid före uppbördsstämmas början utsändas af häradsskrifvarne och städernas uppbördsmyndigheter för att tillhandahållas de skattskyldige, måste sådan framställning, hvarom här är fråga, uppenbarligen ingifvas dessförinnan; och torde såsom lämplig tid därför kunna föreskrifvas den 1 oktober.

Under åberopande i öfrigt af hvad Andra kammarens utskott anfört, får utskottet sålunda hemställa,

att Första kammaren måtte biträda Andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 14 maj 1912.

På utskottets vägnar:

G. LAGERBJELKE.